

ÁGH ISTVÁN

Felszámolt otthonok

Talán évek után láthatnám házunkat ennyire nagynek,
mintha megnőtt volna, pedig csak pár napra voltunk távol,
s földszintes nézetemmel meglepődöm, míg a sztráda
halálos száguldása aggodalomba vált a lépcsőházban,
egy pontra feszülve célzom szememmel a bejárati zárat,
hál'isten, az előszobában úgy találunk mindent, mint hagytuk,
szemben a fogason rétegesen a négy évszakra való göncöt,
tükör fölött a búskomor búbos banka alatt a kokárdákat,
s a terjeszkedő filodendront sötét társbérletében,
ahol öt ajtó nyílik az ablaktalan zezugos falból.

A cserepartnertől maradt barna ruhásszekrény
kitáruul szapora lépteimtől, mintha köszöntene,
s eláraszt olyan szagokkal, melyekben még az idegen
parfüm és naftalin keveredik a tihanyi levendulával,
ami előbb fölösleges volt, így szolgálhat még minket,
akár a feleségem lakatlan szülőházából fölhozott
toalett-tükör, valamikor a héttagú család arca,
ma is egy kislány kíváncsiságának emlékeivel,
ám a múltjától mentes fekvőhelyet mi vásároltuk,
és az irodabútornak álcázott, rejtéllyel tele asztalt.

Most viszont egy utazásból jövet léptem szobámba,
mellékhelyiség bejáratához hasonló, felemás ajtón,
a félhomály az otthonosság fényforrásától világos,
mintha a bútorok, a festmények, a könyvek gerjesztenék,
vagy csak én képzelem olyannak, melyben otthon vagyok,
a faltól szokatlan erővel válnak el a barna rámák,
a grafitból papírra lehelt Rimbaud akár egy napozó klosár,
arcképem figyel, és nézem a festékből megéledt arcom,
feleségem nyitott ablakos textil képe a kismadárral
nagy távolságok illúzióját kelti a széles ágy felett.

Amit kínos veszekedés közben vettünk az ószeresnél,
ahol egy erőszakos ember akarta elvinni előled, s te mint
valami szőrös kéztől védted boldogságunk leendő fészket,
akár az anyamadár, a lefoglalózt bútorra ültödben rátapadva,
így lett azóta kékkal takart délutáni pihenőhely, éjszakára
lélegző ágyása burjánzó álomnak, holdas révületnek,
az íróasztalt pedig a szüette rakásból bányásztad elő,
hihetetlen, hogy ez az irodai kellék egy légi katasztrófa

üzenetét rejtette fiókjában, a lezuhant kapitány üdvözlétét családjának, s nekem is már a touloni képeplapon.

Leltárt kellene készíteni versem melléklete gyanánt a képekről is, művész, évszám anyag és méret szerint, úgy függnek a fehér falakon, mint havas temetőn feküdnének, s alattuk a barátok, s meglátszik Schéner, Gerzson, Kondor, Altorjai, Hornyánszky, Huszárik ezüstös lélegzete, baráti szavak visszhangoznak a tegnapi múlt századból, alattuk körben s végig a három szobán könyvek és könyvek, a magyar és világirodalom folyóméterben, az én nyolcvan centiméterrel együtt, s ahogy a könyvtáramat gyarapítottam, egyre kevésbé lettem a könyvek és műveim könyvtárosa.

Itt minden általunk működik, úgy, ahogy ketten vagyunk, bár munka közben az asztalt angyalokkal ülöd körül, akik részt vesznek az emlékké vált textíliák átformálásában, mikor az úri ronggyá alázott családi takarók és kárpitok, feslett selymek és nyomott kartonanyagok összeállnak gyermekkori tájjá, a női kéz lassú mozdulatától borzas aranypihéek kavarnak a sugárnyalábok műhelyében, s megülnek a gyűrődések puha mélységeibe, a cérnaszálak hegyén, elárasztják a műveket az otthonosság egyenáramával, hogy csöndes békességgé párlódjon le a teremtés fáradsága.

Egyetlen emléktárgyam a karácsonyfánkat rögzítő tuskó, azt is úgy mentettem ki a tüzelőnek fűrészelt halomból, s mint az igazi hagyaték tőkesúlyát raktam a bőröndömbe, titokban hoztam, nehogy az öreg szülők megriadjanak, s a hűtlenség grimaszának véljék a becsomagolt almafa kuglit, pedig elkommunizálták már, amit három nemzedék összezugorgatott engesztelhetetlen pörökbe keveredve, mindannyian egy nagy költő szülőházában éltünk, de közülünk senki sem álmodott a házból múzeumot, hol kiállítják földi nyomunkat, mint valami tőlünk független közös tulajdont.

Ha majd a lányom elhagyott szobájából visszajövök helyemre, látom az ajtószárny fél takarásában, fivérem akvarelljén az előrökölt somlai szőlő délibábját anyám és apám ifjúkori képe fölött, alattuk a bátyám befelé néz, én kifelé fordulok a kapuban, miként a foghíjas kapudeszkából látszik évekkel később, s mint egy családfa törzsén a testvéri szeretet picit olajképe nyolcéves koromból, háborús maradványokból készült bakancsban állók a rembrandti kocsiszínben macskával és kakással, de az ártatlanul kíváncsi kék szememtől én könnyezek most, mindenki más csak eszével fogja, ami szívének láthatatlan.

Unokánk alszik anyja üres helyén, ha itt van, fűtjük a szobát, kánikulában sötétséggel hűtjük, férjhez ment lányunk egész gyerekkort hátrahagyott, föltornyosulnak a játékok, a medvék és egyéb plüss állatocskák

belepenek sarkot, aljat, peremet, tetőt, kiszögellést,
tankönyvek, orosz, latin, spanyol szótárak összevissza,
kötelező olvasmányok, szétszóródás előtti nagyregények,
mint ahogy vándormadarak gyülekeznek szeptemberben,
valami elkezdődött, de az otthont, míg élünk, összetartjuk,
különben nem váratna magára a teljes összeomlás.

Átcsúszik a kifelé lejtő parketten, ami fölösleges,
ami emitt már túl sok, lassan amott se kevés,
mégsem állíthatjuk meg a dolgok szüntelen vándorlását,
ha a mi gyűjtő és teremtő szenvedélyünk az oka,
azért van tele könyvvel a fal, szöveggel s faliképpel a tárló,
egész oldalt elfoglal színes rétegekben a magas mennyezetig,
írógépem is lerakatba szorult a kutyás erkéllyel szemben,
s amikor ráhajlok a billentyűkre, még nem tudom,
felesleges vagyok-e én is, mint ez a rengeteg holmi,
mint a legújabb könyv, melyet senki sem olvas.

